

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 49 din 31.01.2024

Dosar nr: 126/2022

Petiția nr: 1236/17.02.2022

Petenți: Asociația Civică Stop Discriminării Cetățenilor (Petent 1), ... (Petent 2)

Reclamați: Ministerul Afacerilor Interne (Reclamat 1), (Reclamat 2), Inspectoratul General al Jandarmeriei Române (Reclamat 3), (Reclamat 4), Direcția Generală de Jandarmi a Municipiului București (Reclamat 5), ... (Reclamat 6),(Reclamat 7), (Reclamat 8)

Obiect: petentul reclamă atitudinea discriminatorie a părților reclamate, care l-au hărțuit pe petent în incinta Curții de Apel București.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1. Asociația Civică Stop Discriminării Cetățenilor
- 2.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

3. Ministerul Afacerilor Interne cu sediul în București, Sector 1, Piața Revoluției nr. 1A
- 4.
5. Inspectoratul General al Jandarmeriei Române cu sediul în București, Sector 1, Str. Jandarmeriei nr. 9-11
- 6.
7. Direcția Generală de Jandarmi a Municipiului București cu sediul în București, Sector 1, Str. Jandarmeriei nr. 9-11, Cazarma Băneasa
- 8.
- 9.
- 10.

II. Procedura de citare a părților

11. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

12. Prin adresa nr. 1236/14.03.2022 au fost citați petenții iar prin adresele nr. 1873/14.03.2022 au fost citate părțile reclamate, părțile fiind invitate la ședința de audieri din data de 29.03.2022 (filele 12-21 la dosar).

13. Partea reclamată 5 a comunicat un punct de vedere la dosar (filele 23-26 la dosar).

14. Partea reclamată 4 a comunicat un punct de vedere la dosar (filele 28-29 la dosar).

15. Partea reclamată 6 a comunicat un punct de vedere la dosar (filele 31-33 la dosar).
16. Partea reclamată 3 a comunicat un punct de vedere la dosar (filele 35-37 la dosar).
17. Partea reclamată 1 a comunicat un punct de vedere la dosar (filele 40-45 și 47-54 la dosar).
18. Punctele de vedere și înscrisurile depuse la dosar de părțile reclamate au fost comunicate petenților prin adresa nr. 3588/23.05.2022, acordându-se acestora+ un termen pentru depunerea de concluzii scrise (fila 57 la dosar).
19. Petenții nu au comunicat note/concluzii scrise sau alte înscrisuri la dosar.
20. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petenților

21. Petenții sesizează Consiliul cu privire la o posibilă faptă de discriminare asupra petentului 2, apreciind că acesta a fost hărțuit în incinta Curții de Apel București, arătând următoarele:
22. Petentul deține funcția de consilier juridic și, în exercitarea atribuțiilor sale funcționale a intrat în incinta Curții de Apel București, apreciind că are condiții similare cu cele ale avocaților.
23. În data de 14.01.2022 și 17.01.2022, petentul a fost sancționat contravențional, fiind amendat cu suma de 500 lei deoarece purta un anumit tip de mască din plastic, considerată a fi neconformă cu normele sanitare.
24. De asemenea, petentul arată că a fost verificat de efectivul de jandarmi la intrarea în incinta Curții de Apel, fiindu-i solicitate legitimația de consilier juridic și actul de identitate. Apreciază petentul că asupra lui a fost luată de la început o atitudine discriminatorie deoarece cetățenii nu sunt verificați la intrarea de acces justițiabili.
25. Deși petentul avea nevoie să se deplaseze cu liftul, având probleme de sănătate, efectivul de pază al jandarmeriei i-a interzis acestuia temporar accesul la lift.
26. Petentul apreciază că aceste fapte de hărțuire asupra lui sunt ca urmare a unor procese aflate pe rolul instanței, pe care le-a intentat în ultimii 2 ani, în contradictoriu cu aceste instituții (IGJR și MAI), prin care se disemina modalitatea prolixă de calcul a soldelor militare.
27. Petentul apreciază că jandarmii nu au nicio competență să verifice dacă masca de protecție pe care o purta are certificat de conformitate iar sancționarea sa este abuzivă.
28. Totodată, petentul apreciază că limitarea/îngrădirea drepturilor fundamentale constituie o ingerință în exercițiul dreptului la viață privată, la libera circulație, a dreptului la liberă exprimare, a dreptului de acces liber și neîngrădit la justiție, care presupune că orice restricții la exercitarea drepturilor omului nu pot fi prevăzute decât prin lege, conform art. 53 din Constituție.
29. În concluzie, petenții apreciază că faptele descrise constituie fapte de discriminare și hărțuire în sensul prevederilor OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.
30. Se solicită admiterea petiției astfel cum a fost formulată. Petenții solicită analizarea faptelor sesizate, apreciind că aceste fapte constituie elementele unor fapte de discriminare și se solicită să se constate discriminarea petentului 1 pe criteriul medical, criteriul neconformității măștii, criteriul îngrădirii accesului la justiție și alte criterii.
31. În susținerea celor menționate în petiție, petenții au depus la dosar următoarele înscrisuri: extras din Registrul național privind scopul asociației, sesizarea petenților adresată CSM, procesul verbal încheiat la data de 14.01.2022 (filele 8-11 la dosar).
32. Petenții nu au mai depus la dosar puncte de vedere, note/concluzii scrise sau alte înscrisuri.

Sușinerile părților reclamate

Sușinerile părții reclamate - Reclamata 5

33. Partea reclamată 5 a depus la dosar un punct de vedere în care arată următoarele:

34. Reclamata consideră că sușinerile petenților cu privire la pretinsa discriminare la care fac referire sunt neîntemeiate.

35. Potrivit art. 20 din OG nr. 137/2000, petenții au obligația de a dovedi existența unor fapte de discriminare, directă sau indirectă, pe baza cărora să poată fi prezumată existența unei discriminări, astfel, petenții având obligația de a prezenta dovezi care să probeze existența unei fapte de discriminare, fapte pe care nu le-au dovedit.

36. De asemenea, reclamata apreciază că petenții trebuie să se raporteze la criteriile enunțate în OG nr. 137/2000, aceștia susținând că ar fi fost discriminați în raport de aplicarea unor sancțiuni contravenționale, respectiv pentru restricționarea accesului în cadrul unei instanțe de judecată.

37. Reclamata arată că potrivit dispozițiilor Legii nr. 550/2004 privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române, prezența și măsurile efective de jandarmi pentru asigurarea ordinii și a siguranței publice, pazei și protecției instituționale pe timpul programului de lucru și în zona obiectivelor din competența DGJMB a fost legală și obligatorie, drept urmare, îndeplinirea atribuțiilor de serviciu de către efectivele de jandarmi nu poate constitui o faptă de discriminare, ci se încadrează în sfera atribuțiilor legale conferite acestora.

38. Se arată că paza instanțelor judecătorești din Mun. București este asigurată de către DGJMB în baza HG nr. 1486/2005, jandarmii aplicând pe timpul executării misiunii de pază, regulile de acces și circulație în obiectiv stabilite de conducătorul unității beneficiare de pază, prevăzute în planul de pază al obiectivului, în baza împuternicirii acordate în acest sens.

39. Cu privire la criticile petenților privind faptul că au fost discriminați deoarece au fost sancționați contravențional, se arată că acestea pot face obiectul altor proceduri judiciare, motiv pentru care aspectele învederate în petiție și nedovedite, nu pot face obiectul analizei în această procedură. Atâta timp cât dispozițiile legale care prevedeau aplicarea de sancțiuni erau în vigoare, sușinerile din cadrul petiției sunt neîntemeiate, nedovedite și nu pot duce la dovedirea existenței unor fapte sau acte de discriminare.

40. În concluzie, partea reclamată apreciază că, în prezenta cauză nu sunt întrunite condițiile prevăzute de lege în vederea constatării unor presupuse acte/fapte de discriminare așa cum sunt definite de prevederile OG nr. 137/2000.

41. Se solicită respingerea plângerii formulată în cauză ca neîntemeiată.

Sușinerile părții reclamate - Reclamat 4

42. Partea reclamată 4 a depus la dosar, la data de 31.03.2022, un punct de vedere în care menționează următoarele:

43. Reclamatul invocă excepția lipsei calității procesuale pasive pe motiv că nu există niciun temei pentru care acesta, în calitate de inspector general al Jandarmeriei Române, este reclamat în cauză distinct de Inspectoratul General al Jandarmeriei Române, având în vedere prevederile art. 6, alin (5)¹ din Legea nr. 550/2004 și raportat la obiectul petiției.

44. Având în vedere faptul că Jandarmeria Română este organizată pe principii militare, ca sistem unitar de forțe și mijloace dispus conform organizării administrativ-teritoriale a țării, în

structura sa organizatorică Inspectoratul General este condus de un inspector general numit în această funcție de ministrul administrației și internelor.

45. Autoritatea publică care acționează în regim de putere publică este Inspectoratul General al Jandarmeriei Române care este unitate centrală cu personalitate juridică, component a Ministerului Afacerilor Interne, care își exercită atribuțiile stabilite prin legi și prin acte normative ce-i reglementează activitatea.

46. Pe fond, reclamatul arată că achiesează la apărările reclamatei 5 – Inspectoratul General al Jandarmeriei Române.

47. În concluzie, reclamatul solicită respingerea sesizării ca neîntemeiată.

Sușinerile părții reclamate - Reclamat 6

48. Partea reclamată 6 a depus la dosar, la data de 31.03.2022, un punct de vedere în care menționează următoarele:

49. Se invocă excepția lipsei calității procesuale pasive pe motiv că nu există niciun temei pentru care acesta, în calitate de director general al Direcției Generale de Jandarmi a Municipiului București, este reclamat în cauză distinct de Direcția Generală de Jandarmi a Municipiului București, având în vedere prevederile art. 8 coroborat cu art 6 alin (4) din Legea nr. 550/2004 și raportat la obiectul petiției.

50. Reclamatul solicită respingerea sesizărilor petenților ca fiind formulate împotriva unei persoane fără calitate procesuală pasivă.

51. Pe fond, reclamatul arată că achiesează la apărările reclamatei Direcția Generală de Jandarmi a Municipiului București.

Sușinerile părții reclamate - Reclamat 3

52. Partea reclamată 3 a depus la dosar, la data de 25.03.2022, un punct de vedere în care menționează următoarele:

53. Reclamatul invocă excepția lipsei calității procesuale pasive pe motiv că Inspectoratul General al Jandarmeriei Române nu aplică sancțiuni contravenționale și nu are competențe de a se pronunța asupra conformității sau neconformității măștii de protecție iar personalul IGJR nu execută misiuni de pază.

54. Având în vedere faptul că cererea petenților a fost formulată în raport de aplicarea unor sancțiuni contravenționale care nu sunt aplicabile de IGJR iar criticile petenților vis-à-vis de acte normative emise de către alte autorități ale statului nu pot fi imputate acestei instituții, IGJR nu poate avea calitatea de persoană reclamată în prezenta cauză.

55. Pe fondul cauzei, reclamatul consideră că sușinerile petenților vis-a-vis de pretinsa discriminare la care fac referire sunt nefondate pe de-o parte având în vedere faptul că petenții nu au prezentat dovezi care să probeze existența unor fapte de discriminare iar pe de altă parte, petenții nu indică niciunul dintre criteriile prevăzute de OG nr. 137/2000 iar din modul de formulare a petiției nu se poate identifica un criteriu care ar putea fi supus analizei, apreciindu-se la situația de fapt prezentată, că sușinerile sunt neîntemeiate, nefiind incidente prevederile art.2 alin (1) din OG nr. 137/2000.

56. În ceea ce privește capetele accesorii de cerere, reclamatul solicită respingerea acestora ca neîntemeiate, ca urmare a respingerii capătului principal de cerere.

57. În concluzie, reclamatul apreciază că în prezenta cauză nu sunt întrunite condițiile prevăzute de lege în vederea constatării unor presupuse acte/fapte de discriminare așa cum acestea sunt definite de prevederile OG nr. 137/2000. Se solicită respingerea petiției.

Susținerile părții reclamate - Reclamat 1

58. Partea reclamată 1 a depus la dosar, la data de 25.03.2022, un punct de vedere în care menționează următoarele:

59. Pe cale de excepție, partea reclamată invocă următoarele excepții:

60. Excepția lipsei calității procesuale pasive a Ministerului Afacerilor Interne și a ministrului afacerilor interne pe motiv că sancțiunile au fost aplicate de către personalul al unei structuri aflate în subordinea instituției și nu rezultă vreun comportament pretins discriminatoriu care să fi fost aplicat petentului de către MAI sau de către ministru.

61. Excepția de necompetență a CNCD deoarece prin situația de fapt adusă atenției este sesizată existența unui potential tratament discriminatoriu instituit prin Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei Covid-19 pentru aspecte ce țin de interpretarea și aplicarea actelor normative și administrative, atribute ce intră în competența instanțelor judecătorești. Se apreciază că CNCD, în calitate de autoritate de stat autonomă, nu se poate pronunța cu privire la modalitatea de interpretare și aplicare a Legii nr. 55/2020, atribut exclusiv al instanțelor de judecată.

62. În ceea ce privește conținutul petiției, reclamata apreciază, având în vedere răspândirea rapidă a Covid-19 în întreaga lume, că OMS a declarat aceasta o urgență de sănătate publică de interes internațional. Având în vedere declararea pandemiei de Covid-19 în martie 2020, statul român avea obligația să ia măsuri pentru asigurarea sănătății publice, legea fundamentală soliciând autorităților statului să dispună măsuri necesare pentru asigurarea sănătății publice, dând posibilitatea ca aceste măsuri să fie realizate prin restrângerea unor drepturi și libertăți fundamentale. În acest sens, Legea nr. 55/2020 a venit cu o serie de măsuri cu caracter temporar, proporționale cu nivelul de gravitate și pentru prevenirea și înlăturarea amenințărilor iminente la adresa vieții și a sănătății persoanelor, instituind obligativitatea purtării măștii de protecție în spațiile publice, comerciale, mijloacele de transport în comun și la locul de muncă. Prin Ordinul comun MS/MAI nr. 30/1/2022, act normativ emis în aplicarea prevederilor Legii nr. 55/2020, a fost instituită obligativitatea purtării măștii de protecție doar de tip medical cu 3 pliuri sau FFP2(N95), care oferă o protecție mai eficientă condiționată de specificațiile tehnice în comparație cu măștile din material textil pentru care studiile au relevat o protecție relativ scăzută a acestora prin raportare la măștile de tip medical. Nepurtarea măștii de protecție în spațiile publice, închise sau deschise, atrage sancționarea contravențională a persoanei vizate, cu amendă de la 500 lei la 2.500 lei.

63. Cu privire la pretinsa discriminare, reclamata apreciază că nu există discriminare atunci când instituirea unor criterii este justificată obiectiv de un scop legitim, ținerea sub control a numărului de cazuri și sprijinirea unor măsuri care să conducă la reducerea cifrei de infectări constituind un scop legitim. Pe de altă parte, scopul instituirii măsurii de purtare obligatorie a măștilor apreciate ca oferind o protecție mai bună decât cele confecționate din materiale textile, se circumscrie asigurării dreptului la sănătate individuală și colectivă, prin eliminarea sau reducerea morbidității, invalidității și a mortalității prin boli transmisibile.

64. Având în vedere faptul că la nivel mondial s-a apreciat că purtarea măștilor de un anumit tip reprezintă o modalitate eficientă de stopare a transmisiei virusului, reclamata apreciază că nu

poate fi pusă în discuție o afectare a principiului discriminării atât timp cât măsura obligativității purtării măștilor de protecție de un anumit tip se adresează întregii populații de pe teritoriul național. Măsurile adoptate prin Ordinul comun MS/MAI nr. 30/1/2022 respectă principiile prevăzute în Legea nr. 55/2020, reprezentând un mijloc necesar și adecvat pentru prevenirea și înlăturarea amenințărilor iminente la adresa vieții și a sănătății persoanelor.

65. În concluzie, reclamata apreciază că afirmațiile petentului sunt vădit nefondate iar situația expusă nu poate echivala cu pretinsa discriminare pe care o susține astfel încât conduita MAI sau a ministrului afacerilor interne să fie considerată discriminatorie. Se solicită respingerea petiției.

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Drept național și internațional aplicabil/ jurisprudența

Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Legislația internă

Constituția României

Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni

Art. 4 alin. (2)

„România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.”

Egalitatea în drepturi

Art. 16

„(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.

OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată

Art. 2

„(1) Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Art. 20

(6) „Persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament. În fața

Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, respectând regimul constituțional al drepturilor fundamentale, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.”

Legislație internațională

Convenția Europeană a Drepturilor Omului

Articolul 14

Interzicerea discriminării

„Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasa, culoare, limba, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

Principiile de analiză

Literal și spiritul Constituției României interzice ambele fețe ale discriminării: atât cea formală cât și cea substanțială.

Suntem în prezența discriminării formale sau *de jure* atunci când există o diferențiere sau un tratament diferit între două persoane sau situații neexistând nici o distincție relevantă între ele. Astfel, Curtea Constituțională a statuat în mod constant că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”.¹

Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- la **situații egale trebuie să corespundă un tratament egal,**
- la **situații diferite, tratamentul juridic nu poate fi decât diferit.** Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat”² în această situație.

În cazul discriminării **substanțiale sau de facto**, atunci când se tratează într-o manieră identică două sau mai multe persoane sau situații care sunt în fapt diferite, Curtea Constituțională a arătat că tratarea diferită a unor probleme ce țin de inegalitate nu este numai permisă, ci chiar cerută.

Principiul egalității nu înseamnă uniformitate, așa încât, dacă la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal, la situații diferite tratamentul nu poate fi decât diferit.”³

Totodată conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, diferența de tratament devine discriminare, în sensul art. 14 din Convenție, atunci când autoritățile statale induc distincții între situații analoage sau comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Astfel, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, trebuie stabilit că persoanele care se află în situații analoage sau comparabile beneficiază de un tratament preferențial, și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă (Fredin c. Suediei, Hoffmann c. Austriei, Spadea și Scalabrino c. Italiei, Stubbings și alții c. Regatului Unit).

Discriminarea directă

¹ Decizia nr. 349/2001, M.Of. nr. 240/2002,

² Decizia nr. 312/2001, M.Of. nr. 99/2002, Decizia nr. 82/2002, M.Of. nr. 261/2002

³ Decizia nr. 116/2002, M. Of. Nr. 317/2002, Decizia nr. 92/2002, M.Of. nr. 338/2002.

Suntem în prezența discriminării directe atunci când:

- o persoană este tratată în mod nefavorabil;
- prin comparație cu modul în care **au fost sau ar fi tratate** alte persoane aflate într-o situație similară;
- iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria "criteriului protejat".

Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții**:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile;
- în cazul criteriului de vârstă: tratamentul diferențiat nu este justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare – justificarea obiectivă se aplică doar în cazul criteriului vârstei.

În analiza excepțiilor invocate în prezenta cauză:

66. Colegiul director se raportează la solicitările părților reclamate de a se constata că acestea nu au calitate procesuală pasivă, Colegiul director urmând a analiza cauza și prin prisma excepției lipsei calității procesuale pasive a reclamațiilor invocate în procedură.

67. În drept, potrivit dispozițiilor art.63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, care prevăd „(1) *Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției*”, Colegiul director urmează a analiza și a se pronunța cu prioritate asupra excepției invocate în prezenta cauză.

68. În dezbaterile privind analiza excepției, examinând solicitările invocate în procedură, legislația aplicabilă și practica abordată în situații similare, Colegiul director urmează a admite excepția lipsei calității procesuale pasive constatând că:

- ✓ sancțiunile au fost aplicate de către personalul unei structuri aflate în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, pe baza legislației incidente, și nu rezultă vreun comportament pretins discriminatoriu care să fi fost aplicat petentului de către această instituție (Reclamat 1) sau de către ministru (Reclamat 2).
- ✓ Inspectoratul General al Jandarmeriei Române (Reclamat 3) nu aplică sancțiuni contravenționale iar personalul IGJR nu execută misiuni de pază.
- ✓ nu există niciun temei pentru care Reclamatul 4, în calitate de inspector general al Jandarmeriei Române, este reclamat în cauză distinct de Inspectoratul General al Jandarmeriei Române
- ✓ nu există niciun temei pentru care Reclamatul 6, în calitate de director general al Direcției Generale de Jandarmi a Municipiului București, este reclamat în cauză distinct de Direcția Generală de Jandarmi a Municipiului București.

69. Având în vedere aceste considerente, Colegiul director urmează a analiza fondul cauzei, prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării acesta fiind sesizat cu privire la săvârșirea unei potențiale fapte de discriminare.

Aplicarea principiilor la spetă

70. În fapt, Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării este sesizat cu privire la săvârșirea unei potențiale fapte de discriminare asupra petentului, care consideră că s-au întreprins și exercitat fapte de hărțuire împotriva lui în incinta Curții de Apel București, deoarece acesta are diverse procese în contradictoriu cu instituția, care, prin reprezentanții săi, l-a sancționat contravențional repetat, prin aplicarea unor amenzi.

71. Colegiul director este chemat să analizeze, potrivit obiectului petiției și a înscrisurilor depuse la dosarul cauzei, fapte ce pot aduce atingere demnității umane, prin manifestări și atitudini ostile care pot crea un cadru intimidant ori degradant. Colegiul director urmează a se pronunța asupra aspectelor sesizate de petent respectiv, asupra tratamentului aplicat acestuia și a modului în care partea reclamată l-a sancționat contravențional cu amendă, în condițiile în care petentul se afla în incinta Curții de Apel București și era în exercitarea atribuțiilor sale funcționale.

72. În drept, Colegiul director se raportează la actul normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor OG nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul analizează, în strânsă legătură, în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art. 2 al OG nr.137/2000, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și, subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de către OG nr. 137/2000, republicată.

73. De asemenea, Colegiul director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, *principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.*

74. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2, alin.1 din OG nr.137/2000 republicată, cu modificările și completările ulterioare, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din OG nr. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în

situații comparabile dar care sunt tratate în *mod diferit* din cauza apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

75. Sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din OG nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 alin.1 din OG nr.137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai din cauza apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al OG nr. 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de petent constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

76. Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.

77. Colegiul director analizează dacă în cazul semnalat de petent se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare.

78. În speța de față, petentul susține că a fost discriminat de părțile reclamate care, prin acțiunile, remarcile și concluziile din cadrul activității lor, i-au încălcat acestuia în mod flagrant un drept fundamental, petentul fiind ținta unor manifestări cu scop ofensator ce i-au adus o atingere a imaginii de sine și a demnității sale, asupra lui fiind exprimată o formă de abuz și discriminare prin crearea unui cadru intimidant, inadecvat și ofensiv, reprezentată prin acțiunile părților reclamate în dezacord cu dispozițiile OG nr. 137/2000.

79. În analiza prezentei cauze, luând în considerare înscrisurile existente la dosar și punctele de vedere exprimate:

❖ Pentru capătul de cerere privind solicitarea purtării măștii de protecție se constată că măsura este justificată având în vedere declararea pandemiei de Covid-19 ca o urgență de sănătate publică de interes internațional. Prin Ordinul comun MS/MAI nr. 30/1/2022, emis în aplicarea prevederilor Legii nr. 55/2020, a fost instituită obligativitatea purtării măștii de protecție doar de tip medical cu 3 pliuri sau FFP2(N95), care oferă o protecție mai eficientă în comparație cu măștile din material textil sau din plastic. Petentul purta un alt fel de mască de protecție care, chiar dacă este apreciată în accepțiunea petentului ca fiind sigură și cu certificat de conformitate conform regulamentelor UE, aceasta nu făcea parte din categoria măștilor de protecție instituite prin legislația internă, apreciate ca fiind conforme.

❖ Pentru capătul de cerere referitor la aplicarea amenzii, Colegiul director apreciază că solicitarea petenților, așa cum a fost formulată, nu prezintă o situație sub aspectul OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, ci o problemă ce are în vedere aspecte ce țin de interpretarea și aplicarea legii, competente în ceea ce privește interpretarea și aplicarea legii fiind instanțele judecătorești. Conform legislației, nepurtarea măștii de protecție în spațiile publice, închise sau deschise, atrage sancționarea contravențională a persoanei vizate, cu amendă de la 500 lei la 2.500 lei. Amenda aplicată petentului a fost la latitudinea reprezentanților instituției, care au aplicat sancțiunea încadrându-se în sfera atribuțiilor legale conferite acestora, aplicarea amenzii fiind atributul efectivului de jandarmi în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu. Astfel, raportându-ne la obiectul plângerii și la dispozițiile legale incidente, Colegiul director constată că plângerea nu este de competența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, conform atribuțiilor stabilite, nefiind incidente prevederile OG nr. 137/2000.

❖ Pentru capătul de cerere prin care petentul invocă hărțuirea sa ca urmare a unor acțiuni în justiție în contradictoriu cu această instituție având ca obiect diseminarea modalității de calcul a soldelor militare, se apreciază că informațiile prezentate de petent în ceea ce privește procesele pe care le are pe rolul instanței în contradictoriu cu părțile reclamate nu sunt relevante pentru a se putea face o evaluare a motivului invocat în sensul că acesta a fost hărțuit deoarece părțile sunt adversare în anumite procese aflate pe rolul instanței de judecată.

80. Din modul de formulare a petiției nu se poate identifica un criteriu care ar putea fi supus analizei iar din ansamblul înscrisurilor depuse de părți la dosar nu se poate reține că faptele imputate în sarcina părților reclamate au fost determinate de un criteriu invocat de prevederile OG nr. 137/2000.

81. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamațiilor trebuie să existe un raport de cauzalitate. Criteriile enumerate de OG nr. 137/2000 sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând „sau oricare alt criteriu”, însă aceste criterii, conform cazuisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (*Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei*, 7 decembrie 1976, §56). „Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „orice altă situație” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §62).

82. Prin petiția formulată petentul afirmă că nu a beneficiat de înțelegere din partea efectivului de jandarmi, în speță fiind vorba despre nemulțumirile petentului în ceea ce privește nerespectarea de către reprezentanții DGJMB a dreptului de acces liber la justiție și de aplicare a unui tratament abuziv asupra acestuia în calitate de participant la actul de justiție, prin verificarea lui la intrarea în incinta Curții de Apel București, impunerea purtării unui anumit tip de mască de protecție și sancționarea contravențională a acestuia cu amendă pentru faptul că purta o mască neconformă din plastic, nemulțumiri considerate ca fiind sub imperiul prevederilor privind apărarea drepturilor fundamentale ale omului.

83. După cum se reține în jurisprudență, în materia acțiunilor de discriminare sarcina probei este împărțită în sensul că petentul are obligația de a demonstra faptul că tratamentul diferențiat reproșat are ca motiv unul dintre criteriile enunțate și, totodată, trebuie să facă dovada existenței unui tratament diferențiat și a criteriului care a stat la baza acestuia iar partea reclamată într-o astfel de acțiune trebuie să arate, ulterior, faptul că această conduită a fost una justificată de un motiv rezonabil.

84. Cu privire la criticile aduse reprezentanților DGJMB în ceea ce privește apariția unui comportament ostil și inadecvat, Colegiul director reține că din procesul verbal întocmit la data de 14.01.2022 reiese împrejurarea că petentului i s-au adus la cunoștință atât faptul că masca de protecție nu este conformă cât și cadrul legal incident, respectiv Ordinul comun MS/MAI nr. 30/1/2022 care instituie măsura obligativității purtării măștilor de protecție de un anumit tip. Petentul critică, de asemenea, și împrejurarea din data de 17.01.2022 când, având deja cunoștință de faptul că măsurile adoptate privind obligativitatea purtării unui anumit tip de mască se adresează întregii populații de pe teritoriul țării, acesta este din nou sancționat contravențional cu amendă pentru aceeași faptă.

85. Colegiul director constată că, în speță, nu sunt îndeplinite condițiile pentru ca o faptă să fie discriminatorie, petentul neavând precizat un criteriu în baza căruia se consideră discriminat, neputând fi reținută o legătură de cauzalitate între criteriu și aspectele prezumtiv discriminatorii supuse analizării de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, respectiv tratamentul discriminatoriu și abuzul aplicate petentului prin crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant, ofensiv.

86. De altfel, și din cuprinsul întregii petiții se constată că nu se înțelege care este criteriul în baza căruia petentul se consideră discriminat în conformitate cu prevederile art. 2, alin (1) din OG nr. 137/2000 și nici nu sunt prezentate situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit din cauza apartenenței persoanei la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

87. Colegiul director nu neagă că, un eventual tratament diferențiat, care nu este justificat de criterii obiective, poate întruni elementele constitutive ale unei fapte sancționate de lege, dar subliniază că, pentru a se putea vorbi de discriminare, este imperios necesar ca tratamentul diferențiat să fi fost determinat de un criteriu concret de discriminare.

88. În prezenta cauză supusă analizei, prin raportare la modalitatea de construire morfo-sintactică a sesizării, respectiv la înscrisurile depuse la dosar și ținând cont de prevederile legale incidente dar și de faptul că petenții nu au indicat în mod expres un criteriu de discriminare, Colegiul director constată că nu se poate identifica un criteriu de discriminare, astfel cum aceste criterii sunt prevăzute de art. 2 alin (1) din OG nr. 137/2000. În ceea ce privește lipsa criteriului de discriminare ca element constitutiv al unei fapte de hărțuire astfel cum dispune art. 2 alin. (5) din actul normativ mai sus-precizat, Colegiul director are în vedere

și dispozițiile trasate de Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia nr. 1837/08.03.2014 pronunțată în dosarul nr. 717/2/2012, astfel: “Se observă că legiuitorul, în materia legislației nediscriminării, astfel cum este transpus aquis-ul communitaire, a impus întrunirea cumulativă a tuturor elementelor constitutive ale faptei de hărțuire, potrivit definiției prezentate anterior (N.A. Este vorba despre definiția cuprinsă în art. 2 alin. (5).

În accepțiunea ordonanței indicate (N.A. Este vorba despre OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare), hărțuirea nu reprezintă o faptă de sine-stătătoare, ci este o formă de discriminare, introdusă de legiuitorul român în procesul de transpunere a prevederilor Directivelor Consiliului nr. 2000/43/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane fără deosebire de origine rasială sau etnică și nr. 2000/78/CE de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament.

Astfel, o primă condiție o reprezintă ca motivul sau cauza comportamentului, care prin expresia ‘orice comportament’ cuprinde o arie largă de fapte, să fie determinat de un criteriu prevăzut într-o listă neexhaustivă cum ar fi rasa, sexul dar și ‘orice alt criteriu’

O a doua condiție, o constituie crearea sau posibilitatea creării unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”.

89. Din analiza obiectului petiției, raportat la îndeplinirea elementelor constitutive ale faptei de discriminare, Colegiul director constată că, în speță, acestea nu se întrunesc, neexistând un criteriu de discriminare, nefiind încălcat principiul nediscriminării. Lipsa unui element constitutiv al faptei de discriminare duce în mod direct la inexistența acestei fapte. Prin urmare, Colegiul director dispune că, în cazul semnalat de petent, nu se poate reține săvârșirea vreunei fapte de discriminare, nefiind îndeplinite condițiile cerute de lege și anume existența vreunui criteriu de discriminare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20, alin.(1), din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate nu întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare, astfel cum este definită de art. 2, alin.1 din OG nr. 137/2000, republicată (lipsă criteriu de discriminare).
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004, a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări au fost:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CERASELA CLAUDIA - Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN - Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA - Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

SĂVULESCU RADU COSMIN – Membru

Redactată și motivată: FL

Data redactării: 19.03.2024

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și a Legii 554/2004, a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.